

Reforç Fitxa 1

- 1** La **prehistòria** és el període de la humanitat que comença amb els primers éssers **humans**, fa uns dos **milions** d'anys, i acaba quan els nostres avantpassats varen començar a utilitzar **l'escriptura**, fa uns 5 000 anys. Es divideix en tres grans etapes: **paleolític**, neolític i edat dels **metalls**.
- 2** A) i C) Fonts escrites; B) Font no escrita.
- 3** a) Resposta lliure.
b) Les pintures de la cornisa cantàbrica són policromades i es fan en coves. Les valencianes són esquemàtiques i monocromàtiques; es fan, sobretot, en abrics.
- 4** a) Edat actual.
b) Ramaderia.
c) Nòmades.
d) Edat de plata.
- 5** a) – 3; b) –1; c) –1
- 6** És un dolmen, monument megalític format per grans pedres verticals i horitzontals i originàriament cobertes de terra. S'utilitzava com a tomba.
- 7** A) Edat dels metalls. B) Neolític. C) Paleolític.
- 8** a) *Australopithec*. b) *Homo ergaster*. c) *Homo antecessor*. d) Neandertal. e) *Homo sapiens*.

Ampliació Fitxa 2

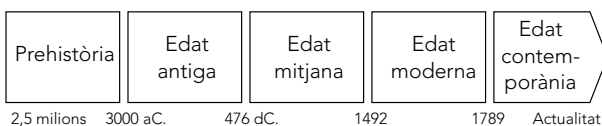
- 1** Resposta lliure.
- 2** Resposta lliure. La cultura de Los Millares es va desenvolupar a Almeria i a la Regió de Múrcia, on hi havia grans jaciments de coure. Van construir grans poblats emmurallats, amb habitatges circulars i enterraments en túmuls de cúpula.
- 3** Resposta lliure. Per exemple: està situada a la serra d'Atapuerca, a uns 15 km de la ciutat de Burgos. Va ser descobert al segle XIX, quan s'estava duent a terme la construcció d'un ferrocarril miner. Realment va començar a excavar-se al segle XX.
- 4** a) Pas de la prehistòria a l'edat antiga.
b) Va ser una nova manera de comunicar-se.
c) Manera de recollir informació perquè perduri en el temps.
- 5** Resposta lliure.

Avaluació **AV**

1

Fonts escrites	Documents legals (contractes, lleis...), premsa escrita (periòdics, revistes...), cartes personals, diaris, inscripcions, llibres, memòries.
Fonts no escrites	Poden ser gràfiques (dibuixos, fotografies, mapes, pel·lícules), materials (eines, monedes, restes d'edificis...) i orals (cançons, contes, llegendes...).

2

3 El procés d'hominització és el canvi gradual durant un llarg període de temps de les característiques que van acabar diferenciant els homínids de la resta dels primats (bufons). L'evolució humana rep el nom de procés d'hominització.

Australopithec – *Homo ergaster* – *Homo antecessor* – Neandertals – *Homo sapiens* – l'espècie humana actual.

4 En el paleolític, anomenat també edat de la pedra tallada, els primers éssers humans vivien en grups reduïts, en cabanyes o en coves, es vestien amb pells i fibres vegetals i s'alimentaven de la caça, la pesca i la recol·lecció. Eren nòmades.

En el neolític, anomenat també edat de la pedra polida, els grups humans podien produir el seu propi aliment, amb el descobriment de l'agricultura i de la ramaderia. Es van fer sedentaris i van construir petits poblats a prop de rius o de fonts naturals d'aigua.

5

Edat de coure	
Cronologia	Cap al 3100 aC.
Principals cultures	Cultura de Los Millares
Principals esdeveniments	Es va desenvolupar la tècnica de la farga de coure i altres metalls per fabricar objectes d'ornament i fer armes. Els habitants de la Península van viure grans moviments de població que s'estava produint a tot Europa i van patir la guerra, les diferències socials i l'esclavitud.

Edat de bronze	
Cronologia	Principis del segon mil·lenni aC.
Principals cultures	A la Península i les Balears van sorgir diverses cultures del bronze, la cultura de El Argar, a la Regió de Múrcia i Almeria, i a les Balears la cultura talaiòtica.
Principals esdeveniments	Arribada de pobles indoeuropeus i d'altres pobles, que més tard donarien lloc als pobles ibers. Van començar a barrejar el coure i l'estany per obtenir bronze per fer útils i armes, que eren més resistents que les de coure.

Edat de ferro	
Cronologia	Al voltant de l'any 1000 aC.
Principals cultures	Pobles celtas.
Principals esdeveniments	Van introduir la metal·lúrgia del ferro per elaborar armes i eines més resistents.